

Силабус курсу

Історія державності та культури України

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітньо-професійна програма - «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рік навчання: 1, Семестр: 1

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Викладач **Андрухів Іван Арсенович**

Контактна інформація

andrukhiv.gon@i.ua, +380976587046

Опис дисципліни

Курс «Історія державності та культури України» охоплює теоретичні засади формування української державності, розвиток суспільно-політичних та культурних процесів на різних етапах історії України. Він включає вивчення ключових подій, що сприяли становленню української нації, таких як княжа доба, Гетьманщина, боротьба за незалежність, а також періоди радянської влади та сучасної незалежної України.

Головним завданням курсу «Історія державності та культури України» є вивчення студентами теоретичних та методичних питань, пов'язаних з формуванням, розвитком і зміцненням української державності та культури, через опанування ключових історичних концепцій, ознайомлення з політичними, соціальними, економічними та культурними процесами, аналіз історичних джерел і документів, а також вивчення ролі визначних постатей у цих процесах.

Структура курсу

Години (лек./прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	Тема 1. Формування державотворчих та культурних традицій на території України (від первісної доби до VIII століття).	Виокремити основні періоди в історії України. Проаналізувати джерельну базу. З'ясувати сутність поняття «культура» Дослідити особливості етногенезу українського народу. Розглянути первісний період української історії.	Питання
2/1	Тема 2. Давньоукраїнська держава Русь, її політичний, соціально-економічний і культурний розвиток (IX – перша половина XIII ст.).	Простежити основні тенденції формування Київської Русі як держави українського народу. Визначити причини її занепаду. З'ясувати особливості розвитку культури Русі- України княжої доби.	Тести, питання

2/1	Тема 3. Галицько-Волинське королівство (XIII – перша половина XIV ст.).	Дослідити політичні, соціальні та економічні аспекти розвитку Галицько-Волинського королівства в XIII – першій половині XIV ст., а також їхній вплив на формування української державності.	Проблемні завдання
2/1	Тема 4. Україна в литовсько-польському контексті: від згасання державності до вільної козацької республіки Запорізька Січ (друга половина XIV – середина XVII ст.).	Розглянути особливості литовської та польської експансії на українські землі. З'ясувати умови та стан розвитку культури. Дослідити феномен українського козацтва. Утворення та значення Запорізької Січі.	Питання
2/1	Тема 5. Українські національно-визвольні змагання під проводом гетьмана Богдана Хмельницького (1648–1657 рр.).	Проаналізувати причини Української національної революції, її характер та рушійні сили. Охарактеризувати наслідки входження України під протекторат Московської держави. Розкрити сутність періоду Руїни, його причини та наслідки для України. З'ясувати мету, засоби й механізми політики Московії, спрямованої на ліквідацію автономного устрою України.	Тести, питання
2/1	Тема 6. Українська держава на завершальному етапі національної революції (1657–1686 рр.).	Дослідити зовнішньополітичну діяльність українських гетьманів та їхні відносини з Московським царством, Річчю Посполитою та Туреччиною, а також наслідки цих відносин для України.	Питання
2/1	Тема 7. Україна в умовах підмосковської автономної державності та польського наступу (остання третина XVII – друга половина XVIII ст.).	Дослідити взаємодію між українським козацтвом, московською владою та польськими магнатами, зосереджуючи увагу на наслідках цих відносин для української державності.	Тести, питання
2/1	Тема 8. Суспільно-політичне та національно-культурне становище українців під владою Російської імперії наприкінці XVIII – на початку XX ст.	Вивчити суспільно-політичні умови та зміни в національно-культурному житті українців під владою Російської імперії в зазначений період, зосереджуючи увагу на їхньому впливі на українську ідентичність.	Проблемні завдання
2/1	Тема 9. Національний та культурно-освітній рух на західноукраїнських землях у складі	Виявити основні етапи та характерні риси національного і культурно-освітнього руху в західноукраїнських землях, а також його вплив на подальший розвиток української нації в умовах імперського контролю.	Питання

	Австро-Угорщини (кінець XVIII – початок ХХст.).		
2/1	Тема 10. Українські національно-визвольні змагання 1914–1921 рр.	Вивчити ключові події та етапи українських національно-визвольних змагань у 1914–1921 рр., зосереджуючи увагу на їхньому впливі на формування української державності.	Тести, питання
2/1	Тема 11. Радянська державність та культура України в контексті тоталітарної системи СРСР (1921–1939 рр.).	Вивчити особливості розвитку радянської державності в Україні в 1921–1939 рр. та їхній вплив на політичну, соціальну та економічну ситуацію в країні.	Питання
2/1	Тема 12. Радикалізація національно-визвольного руху на західноукраїнських землях у 20–30-ті роки ХХ ст.	Дослідити причини та фактори, що сприяли радикалізації національно-визвольного руху на західноукраїнських землях у 20–30-ті роки ХХ ст., зокрема соціально-економічні та політичні умови.	Проблемні завдання
2/1	Тема 13. Українське питання під час Другої світової війни та післявоєнної відбудови (1939 – початок 1950-х рр.).	Виявити основні етапи та проблеми післявоєнної відбудови в Україні, а також вплив радянської політики на економічний розвиток і соціальні зміни в регіоні.	Питання
2/0,5	Тема 14. Україна в умовах спротиву комуністичному тоталітаризмові та його краху (середина 1950-х – 1991 р.). Культурне відродження українського народу.	Вивчити основні етапи спротиву українського народу комуністичному тоталітаризму в період з середини 1950-х до 1991 року, зокрема форми протесту та організації, що їх представляли.	Тести, питання
4/0,5	Тема 15. Становлення Української незалежної держави та особливості формування сучасної культури.	Проаналізувати основні етапи становлення Української незалежної держави, акцентуючи увагу на політичних, соціально-економічних та культурних змінах, які відбулися після проголошення незалежності у 1991 році.	Тести, питання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Андрухів І. А. Методичні вказівки щодо вивчення дисципліни «Історія державності та культури України» для студентів усіх форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», Чортків. 2024.
2. Андрухів І. А. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Історія державності та культури України» для студентів усіх форм навчання першого

(бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», Чортків. 2024.

3. Агресія Росії проти України: історичні передумови та сучасні виклики/ П. П. Гай- Нижник (керівник проекту, упоряд. і наук. ред.). К. : «МП Леся», 2016. 586с.

4. Бойко О.Д. Історія України: підручник/заред.О.Д.Бойко.7-евид.К.: ВЦ «Академія», 2018. 720 с.

5. Галіченко М. В., Поліщук І. Є. Історія української культури: навчально-методичний посібник для студентів. Херсон. Поліграф, 2016. 85с.

6. Грицак Я. Нарис історії України: Формування модерної нації ХІХ–ХХ століття. К.: Генеза, 2019. 656с.

7. Грицак Я. Нарис історії України. Київ, 2019. 656 с.

8. Історія і культура України: електрон. підручник для студ. природнич. і техн. спец. / за ред. В. В. Іваненко, Г. Г. Кривчик. Д.: ДНУ ім. Олесья Гончара, 2016. 206с.

9. Історія та культура України: навчальний посібник / уклад. Дедурін Г. Г., Іванов С. Ю., Чорний І. В. Харків: ХНУВС, 2017. 108с.

10. Історія української культури: навч. посіб. / за ред. В. А. Качкана. Київ. Просвіта, 2016. 368с.

11. Історія української культури: підручник / за ред. Лозового В. О.; Нац. Ун-т «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». Харків. Право, 2017. 368 с.

12. Качкан В. А., Величко О. Б., Божко Н. М. Історія української культури. Київ. ВСВ «Медицина», 2016. 368 с.

13. Кислюк К. В. Історія української культури. Київ. Просвіта, 2016. 354с.

14. Кордон М. В. Історія української культури. Київ. Просвіта, 2017. 336с.

15. Лазарович М. В. «Душу й тіло ми положим за нашу свободу»: Україна в боротьбі проти збройної агресії Російської Федерації (2014–2018 роки): моногр. Ічня: ПП «Формат», 2018. 340с.

16. Лазарович М. В. Ілюстрована історія України: короткий курс лекцій. 4-те вид., виправл. і доп. Тернопіль: Джура, 2018. 616с.

17. Лазарович М. В. Українські січові стрільці у боротьбі за волю України: моногр. Міністерство інформаційної політики України. Ічня: ПП «Формат», 2018. 766 с.

18. Любич О. А., Співак В. В., Олійник О. І., Чебоненко С. О. Історія української культури. Чернігів. Десна Поліграф, 2018. 455с.

19. Павлова О. Ю. Історія української культури. 2-ге видання. Київ. Кондор, 2017. 340с.

20. Плохій С. Походження слов'янських націй. Домодерні ідентичності в Україні, Росії та Білорусі. К.: Критика, 2015. 456с.
21. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків: КСД, 2016. 496с.
22. Світлична В. В. Історія України: навч. посіб. / за ред. Ю. М. Алексєєва. 7-є вид. К.: Каравела, 2015. 392с.
23. Хома І. Я. Історія української культури. Київ: Кондор, 2017. 356 с.
24. Цапко О. М. Історія української культури. Київ: Знання, 2018. 176 с.
25. Шейко В. М. Історія української культури. Київ: Кондор, 2017. 271 с.
26. Шовкошитний В. Долітописна історія України. Київ: Український патріот, 2016. 424с.
27. Davies N. Europe: A History. New York: Oxford University Press, 1996. 1365p.
28. Goldelman S. I. Jewish national autonomy in Ukraine. 1917–1920. Chicago, 1968. 130p.
29. Hrushevsky M. History of Ukraine. Hamden: Published for the UkrainianNational Association, 1970. 629 p.
30. Lazarovych M. «We will give our souls and bodies for our freedom»: Ukraine in the struggle against the armed aggression of the Russian Federation (2014–2020): monogr. Kyiv: PE AVIAZ, 2020. 452p.
31. Magosci P. R. History of Ukraine. Toronto: University of Toronto Press, 1996. 784p.
32. Ploky S. The Gates of Europe: A History of Ukraine. New York: Basic Books, 2015. 397 p.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Історія державності та культури України» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання тренінгового завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Історія державності та культури України» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20 %	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за результатами поточного оцінювання	Модульна контрольна робота по 1-15 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів	Оцінюються максимально у 100 балів.	Сукупність питомої ваги кожної складової: 80% - підготовка презентації; 20% - захист презентації.	Теоретичне питання 2 – макс 25 балів Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)